

Heroldo de HEL

N-ro 123

HOKKAJDA ESPERANTO-LIGO

ĉe HOŝIDA Acusi

Miyanomori 2-18-18, TOMAKOMAI

053-0844 JAPANIO

TEL-FAKS: 0144-74-2539

Postgirkonto (郵便振替) : 02700-6-17075

*Sekretario: KAWAI Yuka

N-ro 45, Simin-Katudo-Sapoto-Senta

Sapporo L-Plaza 2F, Kita 8 Nisi 3

Kita-ku, Sapporo, 060-0808 Japanio

TEL-FAKS : 0126-62-4636

Retadreso : nordano@sea.plala.or.jp

*TTT-ejo : <http://www5d.biglobe.ne.jp/hel/jp/index-j.htm>

Januaro 2009

北海道エスペラント連盟

〒053-0844 苫小牧市

宮の森町2丁目18-18

星田 淳 方

Retadreso: hosidaacusi@kir.biglobe.ne.jp

*事務局 : 川合由香

〒060-0808 札幌市北区

北8条西3丁目札幌エルプラザ

市民活動サポートセンター レターケースNo. 45

[Enhavo/目次]

- 表紙、Enhavo/目次 P. 1
- 講演会 (一般公開) のご案内
- Raporto pri mia travivaĵo rilate al la 93a UK P. 2
en Roterdamo (3)/ 第93回世界大会/TSUBAKI, Shouichi
- Mesaĝo de S-ro Koichiro Matsuura, Ĝenerala Direktoro de Unesko P. 4
国際言語年に関するユネスコ事務局長・松浦晃一郎氏の談話
(後半部分、Esp. -日本語対訳)
- Sama(supra)mesaĝo en lingvoj aina, japana kaj esperanta P. 6
上記談話 (後半) (アイヌ語、日本語、E. 併記)/YOKOYAMA
- Danke ricevitaj -受領郵便物- P. 10
- El civila informilo/Tomakomai-Esp.-Societo P. 12
はあもに (苫小牧文化交流センターサークル連盟) 2009.1.10 より
- Raporto de Tomakomaja Esp.-Societo/ 苫小牧エスペラント会 P. 13
活動報告(2007\Dec. ~2008\Nov.)
- [第3回委員会報告] Protokolo de la 3-a Komitato Kunsido P. 14
- VIKTIMOJ (犠牲の人々 : E. 日本語対訳) /Julio Baghy-後藤義治 P. 15
- [編集後記/Redaktanto parolas ...] P. 20

*****

講演会 (一般公開) のご案内

講演会 : 「モザイク国家スイスの平和教育」

講師 : ミレーユ・グロジャン (スイス平和教育者協会議長)

日時 : 2月21日 (土) 午前10時より12時まで

場所 : 札幌市かでの2.7 1030号室

主催 : 北海道エスペラント連盟・札幌エスペラント会 (共催)

講演は国際共通語エスペラントで行われ、日本語通訳が付きまます。午後には講師のグロジャン氏を囲んで「かでの2.7」 910号室にて座談会を行います。これにも通訳が付きまますので、興味のある方は安心してご参加ください。2月21日はちょうど第10回「国際母語の日」に当たっており、グロジャン氏からは多民族・複数言語が併用されているスイスという国が、いかにして一つに (以下20頁に続く)

(要約) 連載3回、これで終わります。開会式場は座席不足、あぶれた人は会場外でテレビで見る、という扱いに不満も。筆者も閉会式には閉め出された。Anna Lowenstein のこと、閉会式と Somera Festivalo の対照! — La red.

Antaŭ ĉio mi devas peti multan pardonon de vi, ĉiuj legantoj, de miaj ĝisnunaj raportoj pri la UK-vojaĝo en Roterdamo. Temas pri ties iom troa detaleco. Se mi tamen povus teni tian raportformon aŭ stilon, kia similas al taglibro, tio estus nenia problemo. Sed tiam, kiam mi provis rememori miajn spertajojn tieajn, mi apenaŭ povis reĉerpi la detalajojn el mia cerbo, kiuj devus konsisti el scenoj, imagoj kaj ties priskriboj.

Krom tiuj obskuriĝaĵoj, ĉe mi restas nur ĉiutagaj mallongaj notoj de mi ne tre sufiĉe skribitaj dum la kongres-semajno.

Kompreneble, vi legantoj rajtas prave diri, ke mi povus skribi tutan raporton antaŭ ol mia memoro tro multe kadukis por detale rememori. Jes, estus prefere diri, ke mia maldiligenteco ja estu pardonenda.

Sekve, mi volas priskribi, kun helpo de mia notolibro, kelkajn gravajn aferojn, kiuj ankoraŭ klare restas ĉe mia kapo, kvankam preskaŭ ĉiuj ĉi tiuj selektiĝos laŭ mia propra vidpunkto.

Unue mi devas nepre raporti pri Solena Inaŭguro, kies okazejon, 'ĉambrego Hodler', mi povis eniri sufiĉe pli frue danke al mia kutima fruellitigemo, ol oni blokis eniradon pro manko de tieaj sidlokoj. Malgraŭ tio, ke la blokitoj povis rigardi la okazantaĵojn internajn de la 'ĉambrego' sur multaj televidil-ekranoj ekipitaj en tiu 'parto' de la salono, kiu nomiĝas kiel 'Uitterdijk', tamen mi poste aŭdis iomon da grumbloj de la pluraj 'virtualaj' ĉeestintoj pri la (mal)vasteco de la 'ĉambrego'.

Kaj tiaj grumblado kaj sekvinte ĝin murmurado aŭdiĝis de tempo al tempo eĉ ĝis poste de la granda finalo de la kongreso, Solena Malfermo okazinta en la sama 'ĉambrego'. Des pli bedaŭrinde, ĉar preskaŭ ĉiu ero el tiea programeraro(ne program-eraro) estis tre bona. Pri tia fakto vi povus konfirmi vin en multaj artikoloj jam koncerne raportitaj en diversaj organoj enlandaj, eksterlandaj, aŭ internaciaj.

Merkrede, kiam ajn estas la libera tago de ĉiu UK-semajno, mi trarigardis la urbon Roterdamon kiel kutime surpiede tamen ĉi-foje antaŭtagmezon kun mia leter-amikino B, tre bonvolema spite ŝian okupitecon dum tiu ĉi kongreso.

Dum nia ekskurso survoje al la Eŭromasto(la plej alta turo en Roterdamo) ni hazarde renkontis iun aŭstralian komencantinon, al kiu s-ino B tuj ekinstruis Esperanton. Pro tio la interparolo inter mi kaj s-ino B dunon-iĝis, aŭ se pli bone diri, eĉ kelkoniĝis. Sed mi ne bedaŭru, tia devas esti esperantist(in)o.

Ĝis-revidinte ambaŭ virinojn, mi vizitis centran oficejon de UEA, kie

mi ĝuis klarig-aŭskultadon de tiea talenta juna ĉiĉeronino.

Jam en la antaŭa tago, t.e. marde, mi estis rekuniĝinta al la JEI-karavan-anaro. Mi ĝisoste rekonis la malsamecon inter mia lasta amasloĝejo kaj la nove por mi almetita 4-stela hotelo; ankaŭ la bedaŭrindan malsamecon inter riĉeco kaj malriĉeco individuaj kaj internaciaj ĝenerale.

Ĝiakaze mi, 'dumtempa riĉulo' povis ĝui klokodiladon(kro-?) ĉi-matenmanĝe kun japanaj samideanoj novaj kaj malnovaj, s-roj K.Y, T.S, T.M, kaj foj-foje K.S.

Post merkredo dum duonsemajno de la kongreso min okupis ia miksajeco de laco kaj malstreĉo, kia ne faicle esprimeblas. Pro tio unue jaudmatene post la matenmanĝo enĉambriĝinte mi senintence reendormiĝis kaj mis-trafis la plej gravan programeron en tiu semajntago; Frandu Piron. Kaj due la vesperon de la sama tago mi ne povis eniri en la jam diritan 'ĉambregon', kie mi supozeble povus ĝui senperajn efektivajn spektaklojn de la programero Internacia Vespero. Kaj trie sed neniel estus malpli bone ol fari tion: Mi ne povis eniri en la 'ĉambregon' denove ankaŭ okaze de la ĉi-foja Solena Fermo pro mia mafruiĝo.

Tial kaj tiel, kompreneble, plejparte pro mia miskonduto, la posta duono de la UK-semajno donis al mi malpli multon da fruktoj ol la antaŭa.

Fine de mia raporto, mi nepre devas skribi pri unu el kelkaj fortaj impresoj koncerne de la enhavo de ĉi tiu UK.

Ĝu vi memoras tiun sinjorinon jam minciitan en mia lasta rapoto, kiu sidis apud mi kaj miaj japanaj samideanoj kaj okupiĝis pri afiŝo-paperdesegnado por la movada foiro en la sabato-vespera programero. Ŝi poste pruvis sian kapablon en la programero 'Dua Vivo' kune kun mia kaj sia komuna amikino, s-ino B. En ĝi mi finfine rememoris fame konatan nomon de la nederlanda verkistino, Anna Lowenstein. 'Dua Vivo', kiun ŝi iniciatis, 'Vikipedio', kaj aliaj t.n. pri-interretaj programeroj ne nur estis senescepte furoraj kaj fruktportaj dum la UK, sed ankaŭ estos, prefereble, tiaj post ĝi.

En Roterdamo la unuan sabaton de aŭgusto komenciĝas Somera Festivalo, kiu ĉi-jara do okazis en la sama tago de nia Solena Fermo; ĉi tiu lasta antaŭ-tagmeze kaj tiu por ni pli grava posttagmeze. Kiel grande ili du kontrastis unu al la alia precipe rilate ilian aĝecon. Kaj mi nun sentas min tre bedaŭra pro tio, ke mi devas konfesi, ke la festivalo estis al mi, 'nemaljunulo?', pli ĝojiga ol... En ĝi troviĝis multegaj junuloj buntaj laŭ ilia haŭtkoloro, kvankam mi ne sciis, de kie ili tiom multe venis kaj kolektiĝis, ke mi estis haltigita plurajn fojojn por atingi mian hotelon. Nur se oni povus esperantistigi kelkmilonon de ili!

Mi eĉ nun daŭre demandas min, kiel opinius la aliaj samidedanoj-UKaj parto-prenintoj, se ankaŭ ili vidus tian vigran scenon, kian mi vidis. (fino)

Mesaĝo de S-ro Koichiro Matsuura, Ĝenerala Direktoro de Unesko, pri la celebado de la Internacia Jaro de Lingvoj 2008 (novembro, 2007)

国際言語年に関するユネスコ事務局長・松浦晃一郎氏の談話

(Daŭrigo de la lasta numero — 後半部分、E s p. — 日本語対訳)

Tamen, en la daŭro de kelkaj generacioj, pli ol 50% el la 7000 lingvoj parolataj en la mondo povos malaperi. Nun estas uzata malpli ol kvarono el ili en la lernejoj kaj ciberneta spaco, kaj la plimulto oni uzas nur sporade. Miloj da lingvoj — malgraŭ tio ke ĉiu estas regata de homgrupo kiu ĝin uzas kiel ĉiutagan komunikilon — forestas el la edukistemoj, komunikaj rimedoj, eldona industrio kaj ĝenerale el la publika sfero.

Urgas agi. Kiel? Per la kuraĝigo kaj prilaboro de lingvopolitikoj ebligantaj al ĉiu lingvokomunumo la uzon de ties gepatra lingvo kiel eble plej vaste kaj ofte, ankaŭ en la edukado, apud la reĝo de iu nacia aŭ regiona lingvo kaj iu internacia lingvo. Ankaŭ kuraĝigante la parolantojn de regantaj lingvoj regi alian nacian aŭ regionan lingvon kaj unu aŭ du internaciajn lingvojn. Nur se plurlingvismo estos plene akceptita, ĉiuj lingvoj povos trovi sian lokon en nia tutmondiĝinta mondo.

Tial Unesko invitas la registarojn, UN-organojn, organizaĵojn de la civila socio, edukajn instituciojn, asociojn de profesiuloj kaj ĉiujn aliajn koncernatojn stimuli la respekton, antaŭenigon kaj protektadon de ĉiuj

shikanagara, 今後数世代の間には、世界で話されている七千の言語の内50%が消滅するかもしれません。現在学校やサイバースペースでは、その内四分の一に満たない言語しか使われていず、多くの言語は散発的に使われるにすぎません。何千もの言語が、日常のコミュニケーション手段として人々の集団で使われているにもかかわらず、教育体系、通信手段、出版業やいわゆる公的な場面から疎外されています。

われわれには緊急な行動が必要ですが、いかにすべきでしょうか。それぞれの言語コミュニティに対しては、第一言語ないし母語を、教育も含めてなるべく広範にまた頻繁に使うような言語政策を立て、国民的または地域的、そして国際的に使われる言語の習熟と併行させるよう奨励します。また、優位な言語を話す人たちにも、他の国民的、地域的言語、さらには一つか二つの国際的な言語に習熟することを奨励します。複数言語主義が完全に根付いてこそ、全ての言語がグローバル化した世界の中に自らを位置付けることができます。そこでユネスコは各国政府、国際連合の諸機関、市民社会の諸組織、教育機関、専門家団体、そのほかの全ての関係者に対して、個人的、集団的な諸場面において、全ての言語、特に絶滅に瀕している言語に対する

lingvoj, aparte de tiuj endanĝerigitaj en ĉiuj situacioj de la individua kaj kolektiva vivoj.

Ĉu per iniciatoj sur la eduka kampo, la ciberspaco aŭ la klera medio; ĉu per projektoj por savtenado de endanĝerigitaj lingvoj aŭ antaŭenigo de la lingvoj kiel iloj de socia integriĝo; aŭ per esplorado de la interrilato inter la lingvoj kaj la ekonomio, inter la lingvoj kaj scioj de la indiĝenoj aŭ inter la lingvoj kaj la kreado, estas necese ke la ideo "lingvoj gravas!" estu diskonigata ĉie.

Tiukuntekste, la 21-a de februaro kiel dato de la naŭa Internacia Tago de la Gepatra Lingvo havos elstaran signifon kaj estos aparte taŭga limdato por la enkonduko de iniciatoj celantaj antaŭenigon de lingvoj.

Nia komuna celo estas atingi agnoskon, sur la nacia, regiona kaj internacia niveloj, pri la graveco de la lingva diverseco kaj plurlingvismo en la eduka, administra kaj jura sistemoj, en la kulturaj esprimoj kaj komunikaj iloj, en la ciberspaco kaj komerco.

La Internacia Jaro de Lingvoj 2008 alportos unikan ŝancon por fari decidan antaŭeniron survoje al la atingo de tiuj celoj.

Koichiro Matsuura

(traduko prenita el
Universala Esperanto-Asocio)

【訳注】

(*5) 国際母語の日については ここを参照。

*****

尊敬、促進と保護とを増進させる取り組みをされるよう要請します。

教育面、サイバースペース面、教養面での取り組みによって、絶滅に瀕している言語の保全事業によって、社会の融合のための道具に言語を使うことによって、言語と経済の関係、言語と先住民の知識の関係、言語と創作の関係などを探求することによってか、以上いずれの手段によっても「言語は重要だ」という考えがあらゆるところに広報されることが必要です。

この意味で2008年の2月21日が第9回の国際母語の日(*5)にあたることは重要な意義をもち、諸言語の発展をはかる方策を導入するのに適した期限といえます。

われわれの共通の目的は、国家的、地域的、国際的な段階において、言語の多様性と複数言語主義の重要性が教育・行政・立法制度の中で、文化的な表現とコミュニケーション手段の上で、そしてサイバースペース上や商業上も認められることです。2008年の国際言語年はこれらの目的を達成する上で決定的な進展をもたらす独特の機会となるでしょう。

松浦晃一郎

(試訳および訳注：日本エスペラント学会)

Mesaĝo de S-ro Koichiro Matsuura(*1) en tri lingvoj aina, japana, kaj esperanta(Daŭrigo)/ 国際言語年に関するユネスコ事務局長・松浦晃一郎氏の談話(後半) (アイヌ語、日本語、エスペラント 併記)

YOKOYAMA Hiroyuki/横山裕之

(この部分は別掲の Esp. -日本語対訳 に 対応しています。アイヌ語になると表現がどう変わるか、注意してください - La red.)

La aŭtoro montras la mesaĝon en tri lingvoj aina(=ajnu, el artikolo en AinuTimes), japana kaj esperanta. Por traduki ainen oni devis multe modifi la originalon pro manko de modernaj kaj abstraktaj vortoj en la aina. Tamen, tial la legantoj havas ŝancon reekzameni la signifon de tiaj vortoj, ĉu ne? — La red.

この談話のエスペラント版と日本語訳は、日本語エスペラント学会のサイトにあります。 La japana versio troviĝas en la retejo de Japana Esperanto-Instituto (JEI):<http://www.jei.or.jp/unesko/lingvojaro.htm> アイヌタイムズ第44号(2008年4月7日 アイヌ語ペンクラブ発行) 4 ページ~8 ページ及び、

La 44-a numero de AinuTimes, eldonita de Ainugo-pen-kurabu en la 7-a de aprilo 2008, p.4 p.8, kaj,

アイヌタイムズ第44号日本語版(2008年7月22日 アイヌ語ペンクラブ発行) 1 ページ~3 ページから抜粋しています。

japana versio de la 44-a numero, eldonita en la 22-a de julio 2008, p.1 p.3, estas citita.

* 註: ここに記した原稿のユネスコ事務局長の談話の部分は、一字一句訳するのが非常に難しく、かなり頭をひねってアイヌ語的に言い換えたり省略したりして、一番最初の原文からかなり変わったものとなっています。

Korka, a=sanmippoutari rupnekur ne wa oka rapok ta, gengo 7000 or ta emk oho pakno isam nankor sekor a=ye.

しかし、私たちの子孫たちが大人になった頃、7000の言語のうち半分ほどが無くなるだろうと言われていました。

Sed kiam niaj idoj fariĝos plenaĝuloj, onidire perdiĝos ĉirkaŭ duono de 7000 lingvoj.

Tane, gakkou or ta neya saibaa-supeesu or ta neya, ne gengo emko-e-emko takup a=ye wa an rapok, inne gengo humne humne patek a=ye ruwe ne.

現在、学校やサイバースペースでは、その言語の四分の一しか言われていない一方、多くの言語はときどきだけ言われます。

En lernejo aŭ ciberspaco onidire uziĝas nur kvarono de la lingvoj, aliflanke multaj lingvoj nur malofte uziĝas.

A=piski eaykap pakno poronno an gengo ani inne utar usatoyneno ukoysoyta k pa kor oka hike, kyouiku neya tuusin neya syuppan neya, oro ta anakne somo a=ye no a=hayta wa an gengo ka poronno an ruwe ne.

数え切れないほど多くの言語で多くの人々がそれぞれ会話しているのに、教育とか通信とか出版とかの中では言われずにないがしろにされている言語もたくさんあります。

Malgraŭ tio, ke en nekalkuleblaj lingvoj multaj homoj interparolas respektive, troviĝas multe da lingvoj ignorataj sen uzado en edukado, komunikado kaj publikigo.

Tunasno neun poka iki=an kuni p ne korka, makanak iki=an yak pirka?

早く何とかしなければいけません、どうしたらいいでしょう?

Ni frue devas fari ion, sed kiel ni faru?

Uneno an gengo ani ukoysoytak utar anakne, kor itak pirvano a=epakasnu p a wa eramuoka kuni a=esanniyo yak pirka.

同じ言葉で会話する人たちに関しては、その言葉をきちんと教えて(彼らが)理解するように算段するといいです。

Koncerne homojn interparolantajn en sama lingvo, estas bone, ke oni aranĝu iel, por ke oni instru la lingvon kaj ili komprenu ĝin.

Ora, ne mosir or ta neya sekai or ta neya, ani na inne utar ye gengo ne yakka eramuoka kuni a=ekoorstutke yak pirka wa.

そして、その国や世界中で、もつと多くの人たちが話す言語も理解するように勧めるといいですよ。

Kaj estas bone, ke oni rekomendu, ke ankaŭ ili komprenu la lingvon parolatan de pli multaj homoj en la lando aŭ en la mondo.

Ora, eykaun gengo ani ukoysoytak utar anakne, ne mosir or ta neya sekai or ta neya, oya utar kor gengo sinep hene tup hene eramuoka kuni a=ekoorstutke yak pirka wa.

また、優勢である言語で会話する人たちに関しては、その国や世界中で、別の人たちの持つ言語を一つでも二つでも理解するように勧めるといいですよ。

Kaj koncerne homojn interparolantajn en reganta lingvo, oni rekomendu, ke ili komprenu kaj unu kaj du lingvojn havatajn de aliaj homoj en la lando aŭ en la mondo.

Inne utar oya gengo ne yakka pirvano eramuoka yak easir, kor itak sekai or ta makanak an pe ne ya ka eramuoka nankor.

多くの人たちが別の言語でもきちんと理解するならば初めて、彼らの持つ言葉が世界の中でどのようにあるものかがわかるでしょう。

Se multaj homoj komprenas bone en aliaj lingvoj, tiam ili komprenas, kiel sia lingvo estas en la mondo.

Ta ta or ta, c=utari Yunesuko anakne, seihi orun utar, Kokuren or un kikan, siminsyakai or un sosiki, kyouiku-kikan, senmonkadantai, ora oya utar eun, gengo opitta a=eyam kuni turano arikiki=an ro sekor ci=ye kusu ne.

さあそこで、私たちユネスコは、政府の人たち、国連の機関、市民社会の組織、教育機関、専門家団体、その他の人たちへ、人が言語全てを大切にするように、共に働きましようと言うつもりです。

Do ni, UNESKO, volas diri, ke ni kunlaboru por zorgi pri ĉiuj lingvoj al registaroj, organizajo de UNO, civilaj organizajoj, edukaj institucioj, asocioj de profesiuloj kaj aliaj.

Ne hi ta, ecancanke noyne an gengo anak, iyotta pirkano a=eyam wa a=pira sa kuni iki=an kuni p ne ruwe ne.

その際、消え去りそうである言語は、一番きちんと大切にしておいて広めるようにしなければなりません。

Tiam oni devas plej bone zorgi pri perdiĝantaj lingvoj kaj devas disvastigi ilin.

Gakkou or ta neya saibaa-supeesu or ta neya neno iki=an ka ki, gengo somo ecancanke kuni iki=an ka ki, gengo ani syakai or un utar ukokewtunk or kuni iki=an ka ki, keizai or ta neya senzyuumin or ta neya sousaku or ta neya, gengo ani makanak a=epirka ya ka yaykosiramsuypa=an ka ki nankor.

私たちは、学校でもサイバースペースでもそのようにしたり、言語が消えないようにしたり、言語によって社会の人たちが心を同じくするようにしたり、経済や先住民や創作において、言語で私たちがどのように幸せになるのかを考えたりもするでしょう。

Ni agas en lernejo aŭ en ciberspaco tiel, ke ne perdiĝu lingvoj, per lingvo sociaj homoj komprenu unu la alian, pri ekonomio aŭ indiĝeno aŭ originala verko per lingvo oni pensu, kiel ni fariĝas felica.

Neun ne yakka, ney ta ne yakka, ene gengo a=eyam kuni p ne hi a=i=epakas nu yak pirka.

どのようにしても、どこであっても、言語が大事なものであるということが人に教えられるといいです。

Iel ajn, ie ajn, estas bone, ke oni instruu, ke lingvo estas grava.

2008 pa 2 cup 21 to anakne, dai-9-kai-Kokusai-bogo-no-hi sekor a=rekore wa an ruwe ne.

2008年2月21日は、第9回国際母語の日と名づけられています。

La 21a de februaro 2008 estas nomata la 9a Internacia Tago de la Gepatra Lingvo.

Ne to wa ne yak po hene pirka wa, te wano gengo opitta a=pirasa kuni iki=an yak pirka ruwe ne na.

この日からであればなおいっそう結構なことで、これから言語全てを広めるようにするといいですよ。

Estas pli bone, ke oni agu de la tago, kaj estas bone, ke oni disvastigu ĉiujn lingvojn de nun.

A=utari opitta ene irawe=an hi; Kokkateki, tiikiteki, kokusaiteki dankai or ta, gengo usatoyneno a=ye pa ka ki, a=nuypa ka ki yak pirka. Kyooiku, gyousei, rippouseido or ta neya, bunkateki hyougen ani ukoysoytak=an hi ta neya, saibaa=supesu or ta neya uymam=an hi ta neya, usa oka gengo a=eywanke yak pirka, sekor irawe=an ruwe ne.”

「私たちみんなは以下のように願います。国家的、地域的、国際的段階の中で、言語がそれぞれ異なって言われたり書かれたりするといいです。教育・行政・立法制度の中とか、文化的表現で会話するときとか、サイバースペースとか交易するときとか、いろいろな言語が使われるといい、と私たちは願うのです。」

[*註]

Ni ĉiuj esperas jene; Sur la nacia, regiona kaj internacia niveloj estas bone, ke lingvoj estu parolata kaj skribataj respektive malsame. En la eduka, administra kaj jura sistemoj, kiam oni interparolas en kultura esprimo, en ciberspaco, en komerco, ni esperas, ke diversaj lingvoj estu uzataj.” [*Noto]

Aynuitak ne yakka a=eyam kuni p ne kusu, Ainutaimuzu ka ta usa oka utar aynuitak ani usa oruspe nuypa yak pirka kuni ku=ramu.

アイヌ語だって大切にすべきものなので、アイヌタイムズ紙上でいろんな人達がアイヌ語でいろんな話を書けばいいと私は思います。

Oni devas zorgi ankaŭ pri ajnua lingvo, tial estas bone, ke diversaj homoj ŝkribu diversajn aferojn en ajnua lingvo sur la ajnua gazeto 'Ainu Times' laŭ mia penso.

[*註]: ここに記した原稿のユネスコ事務局長の談話の部分は、一字一句訳するのが非常に難しく、かなり頭をひねってアイヌ語的に言い換えたり省略したりして、一番最初の原文からかなり変わったものとなっています。

[*Noto]: La parto pri parolo de Ĝenerala Direktoro de Unesko estas tradukita tre malfacile se laŭvorte, tial mi pripensis tion tute pene kaj esprimas per ajnuaj vortoj kaj ellasas, tiel fariĝas tre malsama kompare kun la unua originalo.

*La Vulkano; N-ro 158, Vintro 2007; LA ORGANO DE HUKUOKA ESPERANTO-SOCIETO: B5 X8 頁のうちエスペラント文2頁強。「諸事情」で遅延、2008年号と同時発行になったこの号、巻頭の写真は1年前、横浜UKの年の福岡でのザメンホフ祭。いつもながら美しいカラー写真で、国内国外あちこちでの出会いを見せてくれます。

*札幌エルプラザ公共4施設主催事業「おかげさまで5周年エルプラ誕生祭～おハコとばねる」の終了について(お礼): 岩尾智子館長から北海道エスペラント連盟 星田淳様、川合由香様 あて

「おハコ編」37団体、「ばねる編」31団体の参加があり、当日の来場者は延べ3000人 とのこと。

*NOVA VOJO: N-ro 445 novembro 2008, EPA (エスペラント普及会)、A5 X34頁中E文9頁。新入・継続会員として渡辺康子、大本北海本苑(北海道)。巻頭言に韓国圓佛教と大本教の青年部交流記事、続いて韓国大会(釜山)、日本大会(和歌山)、世界大会(Rotterdam)報告など。

*Mejlstono: 2008 novembro N-ro 210 仙台E会: B5X16 頁中1頁半のE.文は日本大会について: 和歌山大会の国際言語年記念シンポジウムの内容への疑問、2011年の日韓共同大会の準備。

会員2人が機関誌上に出していた文をまとめた本を出版している。

後藤斉「エスペラントを育てた人々—

仙台での歴史から」、OOKOŠI Kejji "ESEE ARBITRE Kulturo*Lingvo*Etnologio"、いずれも充実した内容!

*Ponteto/ (Bulteno de Esperanto-Ligo en Regiono Kantoo: 関東エスペラント連盟)/ Novembro 2008 N-ro 231; B5 X20頁, 日本語。10月25-26日八ヶ岳エスペラント館での関東連盟秋の合宿や国内国外の催し紹介。「虐殺されたソ連世界語者達/佐々木照央」はLA DANGERA LINGVO にも出ているスターリン時代の悲劇。スターリン憲法制定の1936年 SEUメンバーに提出させた国際文通状況報告、ちょうどそのころ日本のエスペランチストが特高警察に求められていたものに似ている。

*受講生通信 第121号, 2008-12-01, 沼津エスペラント会, B5X16 頁の内E.文2頁弱。各地のザメンホフ祭予定、大会など催し予定が約5頁。地域通貨ワットの入門セット(解説)同封。

*La Movado; KLEG (関西エスペラント連盟) 発行、N-ro 694 decembro 2008, B5X20 頁のうちE.文3頁。巻頭記事は「和歌山で初めての日本大会開く」。Rakontaro Genĝi(源氏物語)はKiricubo(8). Zamenhof の Ho, mia kor' の楽譜がある。

*NOVA VOJO: N-ro 446 decembro 2008, EPA. A5 X34 頁中E文7頁。和歌山の日本大会記事。大本をEsp-ujoに初めて紹介した OOMOTO-NOVA SPRI-TA MOVADO EN JAPANUJO("Esperanto" de UEA, marto 1924) で歴史を振り返

る。裏表紙のカラー写真は韓国大会。
*LA SUNO/89, 2008年12月 7日発行、
山梨エスペラント会、B5 X22頁のうち
E. 文 2 頁半。来年の第96回日本エス
ペラント大会 (甲府)、今年のと歌山大
会、ロッテルダムUKの記事など。

*LA VERDA TERO; NORD - ORIENTA
ESPERANTO-LIGO, n-ro 54, decembro,
2008: B5X8頁、日本文。11月の第49回
東北大会 (東松島市) の報告。連盟総
会は「例によって交流会の後開会。ほ
ろ酔い気分での総会には賛否両論ある
が——」(激論の末) 年会費を1人
200 円から500 円への大幅値上げ。連
盟機関誌は過去1年に1度の間隔で出
ている。

*La Vulkano; N-ro 159, Vintro
2008; HUKUOKA ESPERANTO-SOCIETO.
B5x 6 頁のうちE. 文 2 頁強。巻頭の写
真は11月、スイスから S-ino Mirejo
Grojan を迎えたときのもの。
会員宅に泊まったときは子守もして
くれたとか。

*Eskalo 第 129号(2008 年第 5号)、
2008年12月17日、川崎E. 会、B5X 8
頁、日本語。

*Al Vi Kara; N-ro 96, decembro
2008, Kioto-Esperanto-Societo, B5X
20頁のうちE. 文約7頁。活動報告に写
真豊富。そのあちこちに滞在中の S-
ino Mirejo の姿が見える。第95回日
本エスペラント大会、ハンガリーでの
国際青年大会の記事。

*NOVA VOJO: N-ro 447 januaro 2009,
EPA (エスペラント普及会)、A5 X
34頁中E文6頁。会員名簿に北海道:

谷口敦彦 とある。

*La Movado; KLEG (関西エスペラント
連盟) 発行、N-ro 695 januaro 2009,
2009, B5X16 頁のうちE. 文 3 頁半。巻
頭記事は11山口で開かれた中国四国エ
スペラント大会。宝木武則さん(1911.
~2007.12.22) の訃報。もと「反核産
業人の会」代表。昭和初年のプロレタ
リア・エスペラント運動の経験者が又
一人減った。

*Novajoj Tamtamas: n-ro 234/janu-
aro 2009, JER(Hamarondo, 横浜エス
ペラント会) 発行、A4X4頁、全文E.
トップ記事は12月横浜で開かれた
Komuna Seminario(日中韓青年セミナ
ー)、Ekologio en nia ĉiutaga vivo
のテーマで8ヵ国56人の参加。

*La Tamtamo: 第406号, 2009年1月
, A4X 8頁、JER 日本文。1月31日の
総会に向けて活動状況、活動報告等。
読書会報告に昨年の日本大会の記念品
La Edzino de Kuracisto Hanaoka
Seisyō (華岡青洲の妻) の書評、Nov-
ajoj Tamtamas にはE. 文のがある。

*La Movado; KLEG 発行、N-ro 696
februaro 2009, B5X20頁のうちE. 文 6
頁。巻頭文は Skizo de la japania
movado en 2008. 6月の関西E. 大会の
大会テーマは「今なぜエスペラントー
Ni montru, kial ni nun esperant-
istas」。[各地でザメンホフ祭ー]
には苦小牧の報告が出ている。Miks-
potoに「燎原」11月号に「反体制E. 運
動とかくされた歴史の暗部」(Herldo
前号に転載) が出たこと。

サークル紹介

苫小牧エスペラント会

代表 星田 淳

「公民館サークル」の時代から我々の会の歴史は結構長い。名前だけはある程度知られているつもり。毎年活動報告を兼ねた展示などをやっても、やはり内容までは理解されにくいようです。「むつかしいんでしょ?」ときかれて、「おやおや?」と感じました。実は我々、「やさしくて使いやすいくから」やっているの、難しかったらやりません。それでは「なぜエスペラント?」からお話ししよう。

「世界の人々と話し合いたい」と思っても何千もある世界の言葉を学ぶことはできません。広く使われている大国の言葉で代用することが多かった。時代と場所によって、ラテン語、フランス語、中国語、ロシア語、英語などが使われてきました。どの言葉も、その歴史の中で不規則不合理的なところをたくさん残しています。

英語では「私は学生です」、「あなたは学生です」、「あの人(彼は、彼女は)学生です」というとき、

日本語では一つの言葉で済む「です」を am, are, is と使い分けねばなりません。フランス語などのほかの言葉になると、使い分けはこれどころでは済まなくなる。

我々のエスペラント(語)では、こんな使い分けはなく「です」は一通りです。言葉の材料はヨーロッパの主な言葉に共通なので、外国語を勉強するとき役に立ちます。面倒な文法規則は必要最小限に整理されて使いやすくなっています。発音(読み方はほぼローマ字読み)アイウエオ、カキクケコと同じ、英語や中国語のような面倒な発音はありません。

苫小牧エスペラント会ではエスペラントを知りたい方のために毎年入門講習会を開いています。通例五月初め、半年で入門コースは終わり、その後は実用(文通、読書など)に移ります。世界各地に多くの仲間がいますので連絡していろいろ調べることもできます。私(星田)のばあい「世界の美しい切手を集めたい」と思っただけでしたが、その後目的はいろいろ変わりました。「ことば」ですから、どのようにでも使えます。

エスペラント関係の行事は、北海道五月合宿、北海道大会、日本大会、世界大会などがあります。昨年は久しぶりに世界大会が日本(横浜)で開かれ、千九百一人の参加者中北海道から三十七人、苫小牧から十一人の参加がありました。

このような催しの資料やエスペラント語についての説明などを毎年サークル祭りに展示していますのでおいでください。

十月に中国の友好都市秦皇島市への市民訪問団に参加した際、連絡して秦皇島と北京で仲間二人に会って話げできました。エスペラ

ントによる宿泊無料の国際民宿組織もあるので、それを使ってホテル代タダの海外旅行もできます。

Raporto de Tomakomaja Esp. - Societo
苫小牧エスペラント会活動報告 (2007\Dec. ~2008\Nov.)

*Regula Kunsido(Krom oktobro):2-foje monate, vespere dum 1800-2100 en apartaj lokoj. Unu fojon en la Centro de kulturaj interŝanĝoj (karesnome:ajvii-plaza, de angla ivy-plaza — ni provizore nomu IV-Placo). Ankoraŭ unu fojon ni kunsidas en la hejmo de Familio Hoŝida.

Niaj mez-klasanoj legas "VOJAĜO EN ESPERANTO -LANDO"-n. Elementa-klasanoj korespondas kun alilandanoj, legas facilajn legajojn kaj proverbojn, k.a. Ni uzas ankaŭ aliajn materialojn el interreto laŭbezono.

*Zamenhofa Memorkunveno:Dec\18 En IV-Placo kunsidis ok. Ni kantis Espero-n, Tagiĝo-n, aŭskultis raporton, diskutis, babilis, havis bankedeton en Drinko Toritej.

Kunsidis:Ges-roj Hoŝida, Kageura, S-ro Oojama-ĝuĉi, S-ino Ŝibata kaj F-ino Mijamura.

*Jan.\29:Novjara Bankedo ĉe la hejmo de HOŜIDA. Kunsidis 11 (Ges-roj Hoŝida, Kageura, Cubaki, Ŝibata, S-roj Janada, Oojamaĝuĉi, kaj F-ino Mijamura).

*Elementan Kurson ni planis komenci je 13/majo sed ne aperis lernonto. Kiel informi kaj interesi la publikon pri nia afero, estas ankoraŭ nia plej grava problemoj.

Gravas ankaŭ akiri subtenon de lokaj instancoj por afiŝi pri niaj agadoj.

*La 72-an Hokkajdan Kongreson de Esperanto (Sapporo, 9\13~9\14) partoprenis 6 membroj, el kiuj 2 morale.

*En la 93-a UK en Roterdamo(jul\19-26) partoprenis unu membro, S-ro Cubaki(Kamelio).

*Festivalo de la civilaj grupoj en IV-Placo okazis dum 28a-31a/aŭgusto. Ni ekspoziciis fotojn kaj raportojn pri la 93-a UK en Roterdamo, la 5-a Azia Kongreso en Bangaloro, pri Esp., librojn kaj organojn, prezentis plumamikojn de S-ro Janada kaj Franjo Mijamura.

*En la 95a Japana Esp.-Kongreso(Wakayama, 10\11-13) partoprenis HOŜIDA Acusi el Tomakomai. 6 anoj partoprenis el Hokkajdo.

*Partopreninte en Grupo de urbanoj el Tomakomai viziti la Amikan Urbon Qinhuangdao, HOŜIDA havis ŝancon renkonti ĉinajn esperantistojn oktobre en Pekino kaj Qinhuangdao.

*Laŭ peto tra S-ino Tahira, JEI-estrarano, HOŜIDA sendis manuskripton "Kontraŭregima E-movado kaj kaŝita malluma flanko de la historio" al Societo rakonti pordemokratian movadon en Kioto por ĝia organo "Rjoogen". Ĝi aperis sur la novembra numero de la organo.

*例会 (10月以外) :月2回1800~2100, 1回は苫小牧市文化交流センター(愛称アイビープラザ)、もう1回は市内宮の森の星田宅にて。10月は IVPで1回のみ。

中級クラスはテキストとして "VOJAĜO EN ESPERANTO-LANDO"を使用。

入門クラスは海外の同志との文通、やさしい読み物、ことわざなど。

このほかにも随時

インターネットからの資料を読む。

*ザメンホフ祭:12月18日アイビープラザにて。7人参加。活動報告、討議のあと、場を「鳥亭」に移して懇親会。

出席者:星田淳、星田文子、影浦英明、影浦泰子、大山口誠、柴田智美、宮村佳奈。

*1月21日星田宅で新年会。11人参加。

(星田淳、星田文子、影浦英明、影浦泰子、椿正一、椿曜子、梁田俊幸、大山口誠、宮村佳奈、柴田真吾、柴田智美)

*入門講習会を5月13日からと

計画したが、新人現れず。我々の活動をどう宣伝すれば関心を持ってもらえるか、が依然最大の問題。

公共の施設にポスターなどを貼らせてもらうには公共団体の後援の効果が大きい。

*第72回北海道エスペラント大会(札幌、9月13日~9月14日)に会員6名が参加した。(内2名は不在参加)

*7月19~26日、ロッテルダム(オランダ)で開かれた第93回世界エスペラント大会に会員から1人(椿さん)が参加した。

*アイビープラザ・サークルまつり:8月28日~31日、エスペラント展を開いた。

ロッテルダムUK、アジア大会の説明と写真、梁田さん、宮村さんの文通相手紹介、エスペラント解説マンガやエスペラントの本、外国の機関誌なども展示。

*第95回日本エスペラント大会(和歌山、10月11~13日)に苫小牧から1名(星田)、北海道から6名が参加しました。

*星田は苫小牧市の友好都市訪問団

(10月18日~22日)に参加して

北京と秦皇島で中国のエスペランティストとの出会いがありました。

*JEI理事の田中正子さん(京都)を経由して星田に対して原稿依頼があり

「京都の民主運動史を語る会」の会報「燎原」11月号に「反体制エスペラント運動と かくされた歴史の暗部」を載せました。

第3回委員会報告] Protokolo de la 3-a Komitato Kunsido

日時：2008年12月20日（土）13: ~16:

場所：札幌市北区北8条西3丁目 札幌エルプラザ2階 消費者サロン

出席：阿部、後藤、横山、星田（記録）

欠席：川合、佐藤英治、佐藤不二雄、椿、中田、大山口

議事

*組織：担当者欠席、報告・討議なし。

*会計（財政）：同上。

*広報（HP）：1998年以來のアクセス数 61196件。先月のと比べると一月半で592件あった。福井エスペラント会のホームページとリンクした。向こうには米国の次期大統領オバマと小浜市関連の記事など出ている。

*メールマガジン：11月28日121号を発行。1013部。

*情報・宣伝：「京都の民主運動史を語る会」の会報「燎原」に 星田が「反体制エスペラント運動と かくされた歴史の暗部」を寄稿。

(Heroldo de HEL No. 122 p. 6 に転載)

札幌西武にある紀伊国屋書店の中の「サッポロロフト古書の街」の一つであるサッポロ堂書店の中に Ainaj Jukaroj が出ています。前に作った日本語の解説も出すつもり（横山）

各地の文化団体・市民活動センターなどの「サークル紹介」のチャンスを利用したい。札幌エルプラザには HEL 広報ファイルを置いてあるが内容を充実させたい。

*教育・研究：札幌、苫小牧の例会、従来通り

*図書：Ainaj Jukaroj の問い合わせや注文がぼつぼつある。国会決議の影響？

*機関誌：12月20日 Heroldo de HEL No. 122 印刷発行

作業参加：阿部、後藤、星田、樺山

*年間計画：次の委員会で5月合宿計画を具体化したい。

*社会活動

・言語民主主義・アイヌ連帯：国際言語年にあたり機関誌に記事を載せ、北海道大会でアイヌ語ペンクラブ会長の講演会を開いた。

*次回委員会

1月31日 13時から 札幌エルプラザ（場所未定：1月24日申し込み）
なお同日10時から市民活動サポートセンター印刷室で機関誌印刷。

VIKTIMOJ (犠牲の人々)

札幌エスペラント会 後藤義治

VIKTIMOJは1925年、ハンガリー人 Julio Baghy によって書かれたオリジナルのエスペラント文学である。バギーは第一次大戦後シベリアに戦争捕虜として服役するが、そこでボルシェビキによる政変を経験する。この小説は戦争が無常にも戦勝国のロシア人でさえも犠牲(いけにえ)にするという、人間の生き様を描いている。わずか15歳のロシア人少女も、男の餌食になりながらもけなげに生きてゆく姿、権力者であっても政変により、家族を置き去りにして亡命しなければならない現実と人間性を失ってゆく過酷な場面をバギーはラーゲリ(捕虜収容所)の実体験をもとに書き上げた。小説は12章、200ページにおよぶ。こんな中でもエスペランチストとしてホマラニスモの立場で、敗戦軍人の将校としてのプライドを持ち続ける姿には感動を覚える。今回はメンシェビキがボルシェビキに政権を奪われ、その中枢にいた、検察官が置手紙をして亡命をする、第五章の後半をご紹介します。みなさんも機会がありましたら、通して読んでいただきたいと思います。第二次大戦後も、多くの日本人がこのラーゲリ(525収容所、35万人)で92,053人の尊い命が失われた。先日亡くなられた豊蔵さんもモスクワに近いウラジミルで戦争捕虜として辛い体験をしています。

Johano estis jam sur la sojlo, kiam li aŭdis la bruon de la sinsekvaj vangofrapoj, per kiuj la edzino regalis sian edzon. Radcenko plenpulme kantis.

"Fine falis en polvon la idol'..."

"Falis vi en polvon, vi, ebria porko, ke Dio sekigu vian gorĝon! Vi, fava porko!"

Johano iris en la Ĉambron.

La virino sidis sur la kanapo kaj legis la leteron. Apud ŝi sidis ŝia fileto. Johano haltis atende antaŭ ŝi. Fininte la legadon ŝi senvorte transdonis la leteron al Johano. Li komencis legi la disĵetitajn liniojn.

ヨハーノが入り口の所に来た時、頬つべたを叩く音が聞こえてきた。彼の妻が夫を迎える作法のようだ。ラドチエンコは声を張り上げて歌った。

「ついに偶像は泥にまみれ....」

「あんたこそ、泥にまみれなよ、この酔っ払い豚め！お天道様にお前の咽喉を干からびさせてもらいな！このカサブタ野郎！」

ヨハーノは部屋に入った。女は長椅子に掛け、手紙を読み、傍には息子がいた。ヨハーノは女の前に立ち止まった。手紙を読み終えると黙ってヨハーノに渡した。彼は書きなぐった文面を読み出した。

Amata edzino!

Terura situacio devigis min forlasi la hejmon. Mi mensogis al vi, dirante ke oficialaĵoj vokas min al Tockoesavsk. Ne pro tio mi foriris. La menŝevika reĝimo falis kaj mi, kum kelkaj, devas min savi per kuro. Ĉiam vi legos tiun ĉi leteron mi jam estos malproksime de la urbo. Mi savas min por vi. Post la paso de la uragano, espereble baldaŭ, mi revenos al vi.

Mi rifugas kum sinjoro Medvedjuk, kies spionoj ankan ĝustatempe avertis nin pri la danĝero. Ĉien ni iros, mi ankooran ne scias, sed eĉ se mi scius, mi ne kuraĝus sciigi vin nun pri tio.

Mi estas plena de timo pri vi, sed mi esperas, ke la virinojn indulges la nova reĝimo kaj ĝi ne venĝos la forkurintojn je iliaj senkulpaĵaj parencoj.

Ĉion vi trovas en ordo en mia skribotablo. La dokumentojn transdonu al tiuj, kiuj venas en la nomo de la nova registaro kaj peni akiri ilian favoron por vi. Turnu vin por defendo al sinjoro Bardy, kies samlandano estas nun el la ĉefuloj de la ruĝa armeo. Li verŝajne ne rifuzos sian helpon al vi kaj al nia malgranda Fedja. Li estis al mi ĉiam bona amiko, kin havas koron por la malfeliculoj. Mi ne estos sendanka al li post mia reveno.

Ne maltrankviligu pro mi, ĉar, kiel eble plej baldaŭ, ni revidos nun la alian. Ĉintage kisu amstataŭ mi la malgrandan Fedja! Ĉiam rememoros pri vi via malfelicia edzo. Fedja.

Dum la legado la virino atente rigardis la mienon de Johano. Ĝi jen esprimis doloran surprizon, jen ekflamis pro subita kolero.

Nun li redonis la leteron. Senvorte. Estis silento dum kelkaj minutoj.

La virino leviĝis de la kanapo, iris al la skribotablo kaj fermis la leteron en la tirkeston.

"Nul! Kion vi opinias?" si komencis.

Johano ne respondis. Turmentaj pensoj atakis lin. Kion diri aŭ kion fari? Terura situacio. Lasi virinon al la duba protektado de militkaptito, kiu mem estas sen defendantoj. Kiamaniere li povus gardi ŝin kaj ŝian fileton kontraŭ tiuj, kiuj venos en la nomo de la nova reĝimo? Li estas ja fremdulo en tiu ĉi lando, kie li ne havas civitajn rajtojn. Kial pensis ĝuste pri li la forkurinto?

"Cu vi ne havas opinion, Johano Juroviĉ, aŭ via opinio estas tiel profunde ofenda, ke vi ne kuraĝas ĝin diri?"

愛好専へ!

危惧した事がおきた、家をお断りせよとならなくなった。私はトコエがアソクに用が出来たとお前に嘘を言った。その為家を出たのではない。×レ江ビキ体制が崩壊し、私と関係者は逃走する他に方法はなかったのだ。お前がこの手紙を読む時、私は所から遠い所にいると男う。お前のためには私は生きのびず、ハリケーンが訪れてしまえば、生きては早くお前の所に戻すよ。

危ない事をいち早く教えてくれた、秘密工作員の×トベジクさんと亡命する。自分が何処へ行てかまた決つていない。でも、もし知っていたら、今お前に言う訳にはいかない。

お前のことはとて心配なため、でも新政权は女たらしに對して寛大のような、逃亡者の身内でも罪を問う者は仕返しする事は無いよらた。

私の机の中に活動記録の書類が全部入っている。新政权の人達が来たならばそれを渡さない。お前は彼等の好意を受けられるように努力をしない。あなたの身を守るため、パルティエさんに送り出す。彼の同胞は赤軍の主要メンバーの一人だ。自分彼はお前や小生をフェジャーに手を貸して下さるだろう。彼は慈悲深い信用できる友人だ。自分が家へ帰った時は彼に感謝状を書いてはもらえないと思う。

私のことは心配しなくてよい、生きて限り早い機会に合えろと思う。毎日私はキヌを子代りに可愛いフェジャーに!。お前の不運な夫はいつもお前に思いを馳せているよ。そにフェジャーに

手紙を読んでいる間、女は注意深くヨハーノの表情を探っていた。時には苦悶したり、急に気持ちを高ぶらせたりした。

読み終わると無言で手紙を返した。しばしの沈黙があった。

女はソファから立ち上がり、机の所へ行くと引き出しの中へ手紙を納めた。

「所で! どうお感じになって?」女は口火を切った。

ヨハーノは答えられず辛い思いに襲われた。何を言い、どうすべきか困窮した。戦争捕虜の不十分な保護に女を委ねるのは、それ自体保護者がいないも同然だ。新政权の名の下に来るだろう人間に對し、どうやって彼女と幼子を守れるか? この国では私は外国人だ、どこにも市民権等無い。逃亡者は私をどう判断したのだろうか?

「ヨハーノ・ユーログッチ何のお考えもないの、あなたの態度は全く気に入らないわ、言いたくない事でもあるの。」

「そんな事は無い!」

"Ne!"

"Kial vi ne diras do?"

"Ĉar mi ne scias, kion diri kaj kion fari."

"Vi estas prava. En via situacio ankaŭ mi ne povus tuj decidi. Mi eĉ ne indignas pro tio. Sed mi devas rimarki ion. Mia edzo forlasis nin je la duba favoro de vandaloj. Tion mi ne bedaŭras, ĉar, se ĝi estas puno, mi meritas ĝin. Mi neniam amis lin, nauze mi turnis min ĉiam de li. Sed li trudis al vi neelporteblan respondecon per sia peto kaj tioĉi estas tre ĝena kaj tre hontiga afero por mi. Mi vidas, ke vi ne volonte akceptas la protektadon. Mi komprenas vin. La sola argumento, kiun mia edzo havas por senkulpigi sin, estas, ke inter la soldatoj kaj gvidantoj de la nova reĝimo estas ankaŭ viaj samlandanoj.

"Sinjorina moŝto..."

"Ankouraŭ mi ne finis... Mallonge: mi devas konfesi, ke mia edzo konas mian neestingeblan amon al vi."

"Katja!"

"Ne timu! Mi mem diris tion al li. Mi mem!"

"Kaj li?"

"Li silentis, ĉar li ne havas rajton fari riproĉojn al mi. Mi levis lin al tiu pozicio, kiun li okupis ĝis nun."

"Mi ne komprenas vin."

"Estas malfacile kompreni tion, ĉar la plena konfeso eble detruus nian amikecon. Eĉ tiun atoman estimon, kiun vi sentas al mi, mi perdus per la sciigo de la vero."

"Vi devas esti pli sincera."

"Ne postulu tion, Johano Juroviĉ! Ne postulu tion!"

La virino kun petega mieno staris antaŭ Johano. Li ekkompatis ŝin.

"Vi estas prava, Katja. Mi ne havas rajton demandi vin."

La virino iris tute proksimen al li kaj diris kun certeco en sia voĉo.

"Nur vi havas rajton, Johano, kaj neniu krom vi. Mia edzo ĵetis min al vi. Mi apartenas de nun al vi. Nur al vi!" Ŝi karesse ĉirkaŭbrakis Johanon.

Johano staris senmove. Liaj pensoj vagadis tre malproksime. Li vidis antaŭ si siajn proprajn. La infano sur la kanapo, la virino, frustranta amajn vortojn, kiel iam lia edzino, la intima varmo de la hejmo fremda, kiu sencese mistifikas lin, la tuŝo de karesantaj manoj, ĉio ĉi dum momento ŝajnis belega sonĝo, kiu katenis lin.

Johano, mi estas via. Mi estas via rajtas posedaĵo. Li donis min al vi, ankaŭ li donis vin al mi... Kaj mi amas vin, Johano, tiel sincere, tiel sindone, kiel ankaŭ neniu amis vin...

La virino, sentante sian superecon, premis sin al la brusto de Johano, Johano ne kontraŭstaris. Li ne sciis, kion diri?

「じゃあ一体なぜ言わないの」

「何をいい、何をすべきか判らないんだよ。」

「最もだわ、あなたの立場では私も決められない。憤慨なんかしてないけど問題は夫がゲルマン人の危うい好意に私達を捨てたのよ。けど後悔してない、それが罰なら勿怪の幸いよ。夫なんか愛してないし吐き気さえするわ、彼なんかもうどうでもいいの。でも夫は勝手に責任をあなたに強要したわ。全く迷惑な話でしょう、とても恥ずかしいわ。あなたが喜んで保護を申し出なかつたこと判るわ。夫の言い分は軍部であなたの同胞が新政権の指導者だからよ。」

「岡下夫人...」

「まだあるわ...内情を手短かに話せば、私があきらめられない愛をあなたに抱いてる事、夫は知ってるの。」

「カーチャ!」

「心配しなくていいわ、自分から言っちゃったのよ!」

「で、彼は!」

「黙ってたわ、だって私を責める権利なんて無いもの。だって私のが今の地位に付けてあげたの。今まで彼はそこに居座っていたわ。」

「何言っているのか判らんよ!」

「判ってもらうのは難しいわね。隠し立てすれば友情を台無しにし、本当のことを言えば信頼の核心を崩してしまうかも知れない。」

「もっと素直にならなければいけないよ。」

「そんな事言わないで、ヨハーノそんな事私に求めないで。」

女は哀願する面持ちでヨハーノの前に立った。ヨハーノは彼女が可愛そうになってきた。

「カーチャ、そのとおりですよ、僕に言う権利なんて無いよ。」

女はヨハーノに寄り添うと確信を込めていった。

「ヨハーノ、少なくとも権利はあるわ、あなたの外に誰もいないのよ、夫はあなたに私を預けたのよ、今は私あなただけの物よ。」

彼女はヨハーノに擦り寄るとひっしと抱きついた。

ヨハーノは茫然自失、思考は彼方を巡り吾が世界だけに耽る。幼子はソファアーに女は妻のように愛の言葉をささやく。見知らぬ家の身を焦がす温もり、女は事ある毎に欺いてきた手で愛撫し、すべてはうたたかの麗しき夢の中にヨハーノを引きずり込んだ。

「ヨハーノ私はあなたの物よ、私のすべてはあなたの手にあるわ、夫は私をあなたに譲ったわ、だからあなたは私の物よ。ヨハーノ愛しているわ、身も心もよ、もう誰にも渡さないわ...」

女は自分の優位性を感じながらヨハーノに縋り付き、ヨハーノも逆らわなかつた。どう言ったら好いのか判らなかつた。

(1頁講演会記事の続き)まとまっているのか、各言語を平等に尊重するために、国はどんな努力をしているのかなどを話していただく予定です。S-ino Mirejoはスイスエスペラント協会議長、10月の日本大会に参加したあと各地でスイスの国内事情、教育問題、平和の問題などを講演しています。

[編集後記/Redaktanto parolas ...]

*11月以来3号連続毎月の発行ですが、時期的なものを優先するので、まだ原稿の積み残しがあります。嬉しい悲鳴です。

*山本昭二郎さん(もと小樽)、8月茨城県ひたちなか市に移転。年末酒が過ぎて入院とか、80代でも気分は若い? お大事に。

*訃報:相沢さん、木村さんの時代に会員(SES, HEL)だった栃内和男さん(札幌)、その後ローマ字会のリーダーとして活躍されましたが8月5日享年95才で永眠されました。「英語第2公用語論」について「エスペラント運動の土台を崩すもの」との警告をいただきました。一長女・山田明(めい)子さんから連絡

*12頁の「サークル紹介」:原稿を出したのは11月で「去年はー世界大会が日本(横浜)でー」だったのですが、発行は年が明けて1月、「一去年はー」になってしまいました。

*昨年米オバマ陣営の市民運動家たちによる「大統領への提案」運動が展開されました。第1回投票で集まった約8千件の意見から得票の多かった87件を更に10件に絞って大統領に提示するための第2回投票がインターネットによって1月15日まで行われ、約60万人が投票しました。教育問題で第1位に選ばれたのはエスペラント語を必修第一外国語として基礎教育に導入する提案でしたが全体での結果は25位で、オバマ大統領に提示される10件には入りませんでした。その後、上位10件に続く25件も重要な提案だからと追加されました。日本からも票が入っています。

*東方見聞録の Akbalyk の場所(樺山裕介さんより、No.122\p.13 関連)

平凡社 東洋文庫158 「東方見聞録1」愛宕松男 訳注 1970年
の該当するところの注釈です。Achaluc とはトルコ語で「白い都市」の意味であり、通常カーンの居住地を指す。本文にいうアクバルックが河北省定県、すなわち当時の真定県中山府に当たることは旅程の前後関係からも容易に推知される。十三世紀当時の黄河以北では、大都を別とすれば、この真定路域が繁華富庶の第一を称せられていた。元の納新「河朔訪古記」、南宋末の鄭所南「心史」を参照せよ。なお真定がアクバルックと称せられた理由は、オゴタイ・カーンによってこの地の八万戸がトゥルイ家の采邑として与えられ、即位以前の諸王時代のフビライがそれを承けて領有していたからである。つまり、今の行政区でいうと、河北省保定市定州区にあたると思われます。石家荘のすぐ東北となりです。東方見聞録の記述通り、北京(涿州)と太原のちょうど半ばです。

この本によると、大都市ジョンジューとは、涿州に当たります。

Akbalykが「カーンのおわします白い都市」という一般名詞なら、キプチャクハン国の領土だったカザフスタンにあってもおかしくはないわけです。

*****

北海道エスペラント連盟 会費/年

正会員 3000円、購読会員 2000円、家族会員 1000円